

UZASADNIENIE

A. G. został oskarżony o to, że w dniu 6 marca 2015 roku około godziny 22.20 w (...) przy ul. (...) dokonał rozboju na osobie P. A. w ten sposób, że używając wobec pokrzywdzonego przemocy polegającej na kilkukrotnym uderzeniu pięścią w twarz doprowadził go do stanu bezbronności, po czym zabrał mu w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki S. (...) wartości 500 złotych, swoim działaniem powodując u pokrzywdzonego obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy w okolicy ciemieniowej prawej z zasinieniem o średnicy około 2 cm, niewielkiej rany tłuczonej bocznej części łuku brwiowego lewego, stłuczenia okolicy oka lewego z zasinieniem powiek i otarciem naskórka w kąci przyśrodkowym i na bocznej lewej ścianie nosa, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres nie dłuższy niż siedem dni,

- tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 20 maja 2015 roku w sprawie II K 195/ 15 oskarżonego A. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tą zmianą, iż z jego opisu wyeliminował zwrot „doprowadził go do stanu bezbronności, po czym”, tj. czynu wyczerpującego dyspozycje art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego A. G. na rzecz pokrzywdzonego P. A. nawiązkę w kwocie 2.000 złotych.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu A. G. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 7 marca 2015 roku do dnia 20 maja 2015 roku przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

Nadto zasądził od oskarżonych A. G. na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. A. kwotę 210 złotych tytułem zwrotu zastępstwa procesowego oraz kwotę 160,08 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania i tytułem opłaty kwotę 300 złotych.

Powyższy wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze zaskarżył obrońca oskarżonego. Apelacja na korzyść oskarżonego zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej kary dwóch lat pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, jako kary rażąco wysokiej w sytuacji, w której odpowiednią i wystarczającą karnoprawną reakcją na czyn popełniony przez oskarżonego byłoby zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata, za czym przemawiają następujące okoliczności takie jak: „warunki osobiste sprawcy”, tj. młody wiek oskarżonego, nowo założona rodzina, małe dziecko, „zachowanie się sprawcy po popełnieniu przestępstwa, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości”, przejawiające się w wielokrotnym przeproszeniu pokrzywdzonego oraz wyrażeniu skruchy i żalu za popełniony czyn, a także zobowiązaniu się oskarżonego do naprawienia szkody pokrzywdzonemu, „cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego”, z których wynika, że adekwatną reakcją na czyn oskarżonego byłoby warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności i kara ta spełniłaby swoje funkcje w zakresie prewencji generalnej oraz szczególnej, jak również w pozytywny sposób wpłynęłaby na oskarżonego spełniając funkcje wychowawcze,

- obrazę przepisu prawa materialnego - art. 54 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nieuwzględnienie przy wymiarze kary oskarżonemu okoliczności, iż jest on sprawcą młodocianym, podczas gdy zgodnie z tym przepisem wymierzając karę młodocianemu, sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować, co w niniejszej sprawie winno przejawiać się w zaniechaniu zastosowania izolacyjnej kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

- obrazę przepisu prawa procesowego - art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie, przy wymiarze kary oskarżonemu, okoliczności przemawiających na jego korzyść, a uwzględnienie w przeważającej mierze tych na niekorzyść oskarżonego.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze poprzez wymierzenie oskarżonemu A. G. kary dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący trzy lata, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim do ponownego rozpoznania.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie jest zasadna.

Analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala zgodzić się z argumentacją przedstawioną w skardze apelacyjnej, iż orzeczona w sprawie kara pozbawienia wolności jawi się jako rażąco wysoka, a warunkowe zawieszenie jej wykonania, będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary. Podkreślić należy, iż na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby, również w potocznym znaczeniu tego słowa, „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy przy wymiarze kary, miał na względzie i prawidłowo ocenił stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu, stopień jego winy oraz pozostałe dyrektywy wymiaru kary. Trafnie także Sąd meriti uznał, że brak jest przesłanek pozwalających w sposób przekonywający i wiarygodny budować przypuszczenie, iż w wypadku warunkowego zawieszenia kary w stosunku do oskarżonego A. G., cele kary zostałyby osiągnięte.

Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku podał trafnie, jakie okoliczności łagodzące i obciążające miał na względzie, przy wymierzaniu oskarżonemu kary. Oceny tej nie mogą zmienić twierdzenia autora apelacji. Istniejące okoliczności zostały już uwzględnione przy określeniu wymiaru kary, orzeczonej w najniższym możliwym wymiarze.

Podkreślenia wymaga okoliczność, iż oskarżony A. G. (mimo młodego wieku) był już w przeszłości dwukrotnie karany, w tym za przestępstwo z art 158 § 1 k.k., popełnione z użyciem przemocy. Pomimo, że oskarżony każdorazowo otrzymywał szansę poprawy, gdyż wymierzano mu kary wolnościowe, nie zmienił swojego postępowania, albowiem dopuścił się on kolejnego i to ciężkiego przestępstwa. Wskazuje to na niepoprawność oskarżonego, lekceważenie zasad państwa praworządnego, a także na fakt, że dotychczasowy proces jego resocjalizacji nie odniósł spodziewanych efektów. Skutkuje to potrzebą sięgnięcia po karę surowszego rodzaju, czyli karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Skoro bowiem kary typu wolnościowego okazały się nieskuteczne, być może kara izolacyjna odniesie właściwy skutek i zmusi oskarżonego do przeanalizowania swojego postępowania oraz zmiany swojego zachowania, w kierunku przestrzegania norm prawnych.

Co więcej, brak dostatecznie dolegliwej kary - w przypadku takiego sprawcy, który nie potrafi wyciągnąć z faktu wcześniejszych konfliktów z prawem żadnych pozytywnych wniosków - zamiast korygować jego osobowość, mógłby utwierdzić go w przekonaniu o bezkarności i realnej możliwości uniknięcia odpowiedzialności, a więc utrwałyby jego społeczne cechy, zamiast je eliminować.

Ponadto, rozważając ewentualność warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, sąd bierze pod uwagę nie tylko postawę, właściwości i warunki osobiste sprawcy, ale i ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary określone w art. 53 k.k. W ramach tych dyrektyw sąd musi wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Zawieszenie wykonania orzeczonej kary nie powinno rodzić w opinii społecznej przekonania, że sprawca przestępstwa pozostał w zasadzie bezkarny. Warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary nie należy

traktować jako jedynie decyzji sądowej, co do wykonania orzeczonej kary danego rodzaju i danej wysokości. Decyzja o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary jest integralną częścią orzeczenia o karze i należy tę instytucję traktować jako szczególną formę wymiaru kary, jako specyficzną karnoprawną reakcję na popełnione przestępstwo.

Nie można więc też abstrahować od samego przestępstwa, jakie oskarżony popełnił, a w przedmiotowej sprawie było to przecież ciężkie przestępstwo rozboju, charakteryzujące się wysokim stopniem społecznej szkodliwości. Również z tego względu nie można uznać, aby kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania stanowiła – niezależnie od aktualnej postawy życiowej oskarżonego – właściwą reakcję prawną – karną, spełniającą wszystkie przesłanki określone w art. 53 k.k.

W tym kontekście, wskazane w apelacji okoliczności, jak podjęcie pracy zarobkowej,łożenie ma utrzymanie rodziny, czy też okazana skrucha, nie mogą przekonać co do tego, iż oskarżony, mimo wszystko, zasługuje na kolejną szansę i warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Stwierdzić zatem należy, iż Sąd I instancji prawidłowo dostrzegł i ocenił okoliczności wymiaru kary należnej oskarżonemu, a także brak podstaw do warunkowego zawieszenia jej wykonania. Orzeczona kara jest karą adekwatną do stopnia winy oskarżonego, uwzględnia brak przesłanek pomniejszających stopień zawinienia, jak też pozostałe dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k., w tym również okoliczności łagodzące. Spełni ona także w sposób właściwy cel zapobiegawczy oraz wychowawczy, bez przekroczenia progum nadmiernej represji.

W kwestii zarzutu dotyczącego obrazy art. 54 § 1 kk wskazać należy, iż pomimo posiadania przez oskarżonego statusu osoby młodocianej, to ilość i charakter popełnionych przezeń przestępstw, świadczy o tym, iż pomimo młodego wieku, oskarżony A. G. jest osobą zdemoralizowaną, a stosowane wobec niego kary wolnościowe nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. W żaden sposób nie można zgodzić się ze skarżącym, że sam fakt młodego wieku oskarżonego, a co za tym idzie treść art. 54 § 1 kk, obligowały Sąd do jakiegoś wyjątkowo łagodnego potraktowania oskarżonego. To, iż oskarżony jest sprawcą młodocianym, nie oznacza wcale, iż sąd orzekając karę dwóch lat pozbawienia wolności warunkowo zawiesi jej wykonanie, albowiem obowiązkiem sądu jest sprawdzenie wystąpienia przesłanek uzasadniających zastosowanie tej instytucji. Dyrektywy zawartej w art. 54 § 1 kk nie należy pojmować jako dyrektywy pobłażliwego podejścia do przestępców młodocianych i nie oznacza preferowania w takich przypadkach kar probacyjnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 kwietnia 2015 roku – II AKa 14/15).

Mając zatem na względzie całokształt okoliczności, dotyczących zarówno popełnionego przestępstwa, jak i dotyczących osoby oskarżonego, w żaden sposób nie można uznać, aby wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności, cechowała się rażącą, czy też choćby „zwykłą” surowością. Stwierdzić należy, iż kara orzeczone przez Sąd meriti jest odpowiednio wyważona i orzeczone w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Dlatego też w pełni zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, iż wymierzona oskarżonemu A. G. w przedmiotowej sprawie kara pozbawienia wolności, stanowi trafną reakcję karną, współmierną zarówno do stopnia jego winy, jak i do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa. Tym bardziej nie można zgodzić się z twierdzeniami skarżącego, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności, byłoby wystarczające, dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary, o których mowa w art. 53 k.k. i art. 54 k.k.

Mając powyższe na uwadze zaskarżone orzeczenie w stosunku do oskarżonego A. G., uznać należało jako w pełni trafne i odpowiadające prawu.

Wysokość opłaty za drugą instancję Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o treść art.8 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), natomiast w kwestii wydatków orzekł na podstawie art. 636 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k., albowiem nie zaistniały okoliczności by zwolnić oskarżonego od kosztów sądowych.